

E K S A M E N

Emnekode:	TFL 107
Emnenavn:	Entreprenørskap for kunst
Dato:	23. mai 2006
Varighet:	0900 - 1300
Antall sider inkl. forside	5 (2 sider oppgavetekst, 3 sider vedlegg)
Tillatte hjelpeemidler:	Ingen
Merknader:	Alle delene av oppgaven skal besvares.

Oppgave 1

- a) En forretningsplan er et viktig redskap på veien mot realisering av en ide eller et prosjekt.
- Nevn punktene denne inneholder.
 - Hjem er forretningsplanen viktig for - og hvorfor?
 - Hva skal i hovedsak en forretningsplan informere om og gi klare svar på?

Oppgave 2

Sammen med skuespillerkollegaer, musikere og andre ønsker du å lage en egen teaterproduksjon (eventuelt en film-, konsert- eller musicalproduksjon) om forfatteren, dramatikeren og bohemien Jens Bjørneboes liv og virke. Det er i år 30 år siden Bjørneboe døde. Se vedlagt informasjonstekst om Jens Bjørneboe.

- Gi prosjektet et fengende navn.
- Beskriv det kunstneriske prosjektet, slik dere ønsker å gjennomføre det.
- Ta utgangspunkt i Kotlers 4 P'er og vis hvordan dere tenker når det gjelder marked?
- Lag en gjennomføringsplan for 2006.
- Dere kan bruke 100.000 kr. av egne midler, men har fortsatt et kapitalbehov pålydende 400.000 kr. Vis hvordan dette kan løses.
- Beskriv kort, gjerne punktvis, risikoene knyttet til prosjektet.

Oppgave 3

Sammen med andre startet du for to år siden skjærgårdsfestivalen "Dans på holmer". Som navnet indikerer er dette en dansefestival (klassisk og modern dance) med skjærgården og havet som scene.

- a) Beskriv kort ideen og det kunstneriske prosjektet, slik det fortuner seg i dine øyne.
- b) Lag en SWOT-analyse av skjærgårdsfestivalen.
- c) Uten eksterne partnere kommer du ikke i mål økonomisk. Nevn 4 sponsorpartnere fra næringslivet som du ønsker å ha med i prosjektet. Tenk nøye igjennom og beskriv argumenter for og verdien av et engasjement fra de utvalgte bedriftenes ståsted.

Oppgave 4

Hva betyr forkortelsen USP? Synliggjør ved hjelp av et selvvalgt eksempel.

Oppgave 5

Redegjør for forskjellen mellom produkt – og verdileveranse.

Jens Bjørneboe

Født 9. oktober 1920 i Kristiansand. Forfatter og maler. Skrev både romaner, lyrikk, essayistikk og dramatikk. Bjørneboe var en av våre mest samfunnskritiske forfattere, og kritiserte bl.a. fengselsvesenet, seksualmoralen og skolevesenet. Bjørneboe var utdannet billedkunstner, arbeidet også tidvis som lærer ved Rudolf Steiner-skolen i Oslo. I 1966 ga han ut "Uten en tråd" anonymt, boka ble beslaglagt og Bjørneboe ble dømt etter pornografiparagrafen. Som hans mest sentrale verk regnes triologien om bestialitetens historie, som består av romanene "Frihetens øyeblikk" (1966), "Kruttårnet" (1969) og "Stillheten" (1973). Jens Bjørneboe talte hele sitt liv de svakes sak, han var en opprører og anarkist, inspirert av antroposofi og kultur-radikalisme. Det ondes problem står sentralt i hans forfatterskap. 9. mai 1976 tok Bjørneboe sitt eget liv.

Bibliografi

- 1951 Dikt (dikt)
- 1952 Før hanen galen (roman)
- 1953 Ariadne (dikt)
- 1955 Jonas (roman)
- 1957 Under en hårdere himmel (roman)
- 1958 Vinter i Bellapalma (roman)
- 1958 Den store by (dikt)
- 1959 Blåmann (roman)
- 1960 Den onde hyrde (roman)
- 1964 Drømmen og hjulet (roman)
- 1965 Til lykke med dagen (skuespill)
- 1966 Fugleelserne (skuespill)
- 1966 Uten en tråd (roman)
- 1966 Frihetens øyeblikk (roman)
- 1968 Semmelweiss (skuespill)
- 1968 Norge, mitt Norge (essays)
- 1969 Kruttårnet (roman)
- 1970 Vi som elsket Amerika (essays)
- 1970 Amputasjon (skuespill)
- 1972 Hertug Hans (roman)
- 1972 Politi og anarki (essays)
- 1973 Stillheten (roman)
- 1974 Haiene (roman)

(Utdrag fra Friheten)

Forfatteren Jens Bjørneboe står i dag i sentrum for norsk litteratur- og samfunnsdebatt. Det går nesten ikke en dag, uten at avisene skriver om ham. Er Bjørneboe bare en alminnelig reklame-maker, som er drevet bevisst og profesjonelt «public relationminded», en affektert ekshibisionist - kledd i antroposofiens kappe - som ser det som sin hovedoppgave å få folk til å snakke om seg, - ikke mer?

Langt i fra. Jens Bjørneboe er en dypt alvorlig arbeidende kunstner, som i løpet av det tiåret han har vært aktiv i norsk litteratur- og kulturliv, urolig har søkt etter løsninger på de forskjelligste områder. Han har i sine bøker debattert snart skolevesenet (Jonas), snart landsvikoppkjøret (Under en hårdere himmel), snart de nazistiske legers «eksperimenter» på levende mennesker (Før hanen galen), og snart, som nå sist, norske politimyndigheters behandling av fanger (Den onde hyrde).

Går det en klar linje gjennom hans mangfoldige forfatterskap? Ja, mener han selv. Og denne linjen er det gamle teologiske problem om det ondes vesen...

Nåja, dette kan høres både mytisk og mystisk ut, men tross sitt metafysiske utgangspunkt, er Jens Bjørneboe etter hvert blitt mer realistisk i sine vurderinger enn mange andre, som en kanskje skulle vente bedre av. Bjørneboe er klar over - og har modig tatt konsekvensen av - at vi lever i sameksistensens æra. På dette punkt er han en forløper blant norske forfattere.

- Hvorledes ser De på dette med tendens- eller problemdiktning?
- Jeg ville ikke orke å skrive en linje, hvis det ikke samtidig hadde en sosial funksjon.
- Må en estetisk gå på akkord med seg selv, når en debatterer problemer?

- Nei, - det er absolutt ikke nødvendig. Antikkens diktere hadde som tema å bearbeide en mytologi, som var den tids sentrale innhold. Middelalderens diktning hadde et utpreget religiøst innhold. I dag er det ikke det mytologiske, heller ikke egentlig det religiøse, men det sosiale, som er det viktigste. Derfor: Hvis en dikter virkelig lever i sin tid, vil han finne sine temaer i de sosiale kamper som pågår. Og dermed blir det han skriver, til en viss grad sosialt kritisk. Man finner de temaer, de bilder man trenger, i den tiden man lever i. Å være uten tendens, uten mening, betyr at man er fullstendig evnukk. Og å være det, er et mål for mange estetikere, i og med at de oppfatter sin evnukkoide tilstand som den ideale. I europeisk og norsk diktning har alltid den diktning vært den sentrale, som har stått i forhold til samtidsproblemene. Da Bjørnson begynte med sine Bondefortellinger, tok han opp et sentralt spørsmål; han «oppdaget» at det var bønder i Norge. Det skrives mange populære idyller i dag, man unngår de ordentlige problemer. Å, det er så lett å oppnå popularitet, ved å være evig in-aktuell, harmløs...

- Hvilke problemer bør forfatterne behandle i dag?
- Det som holder på å skje omkring oss, er at det dekadente borgersamfunnet er i rivende opplosning. Det foregår en folkevandring nedenfra; de siste rester av en nedarvet feudal samfunnsform utslettes. Borgersamfunnet er, slik jeg ser det, en redusert utgave av feudalsamfunnet, en overgangsform. Borgerskapet var i begynnelsen revolusjonært, men bare økonomisk - ikke kulturelt - produktivt. En klasse som ikke er kulturelt nyskapende, har ikke moralsk rett til å beholde makten; borgerskapet i dag er helt uten kultur. Omformingsprosessen som er i gang, er en kjensgjerning, den kan ikke stoppes; det eneste en kunne bemerke, er at den kanskje foregår altfor voldsomt enkelte steder...

- Hva er det nye ved Brechts lyrikk?
- Jeg synes det er en tydelig likhet mellom Øverland og Brecht. Hos begge finner vi ved siden av knappheten og klarheten, en markert sosial tendens, som ikke på noen måte reduserer deres dikt som diktning. De har begge en bevisst uvilje mot fete ord og hul patos. Brecht og Øverland får de enkle, elementære ord til å bli levende igjen. Brecht var kommunist til det siste, men var også hele tiden i opposisjon mot enkelte sider av det samfunn han levde i. På dødsleiet leste han Lenins 16 punkter om dialektikk, han tok saken alvorlig.

- De har fått et stykke antatt på Oslo Nye Teater?
- Ja, men jeg har også tatt det tilbake. Jeg må ha litt mer tid på meg. Det dreier seg om en liten erotisk tragikomedie, som egentlig - i dag - ligger litt utenfor min gate; jeg vil gjerne ha et større motiv å behandle, kort sagt: et sosialt motiv. - Men jeg er veldig oppsatt på å debutere - for tredje gang som dramatiker; tidligere har jeg jo debutert som lyriker og romanforfatter. Selv om jeg nå nærmer meg oldingealderen, jeg har passert førti år. Men det er ikke om å gjøre for meg å debutere som dramatiker, bare fordi man er villig til å oppføre mitt stykke. Jeg har beskjefstiget meg meget med teaterspørsmål i de siste to år, og jeg har en følelse av - en bevissthet om at mine synspunkter er under utvikling hele tiden. I framtiden vil jeg helst skrive skuespill. Dramaet er en langt mer koncentrert form enn romanen, og i vår tid er «roman»

-begrepet i full opplösning. Dramaet er en mer sosial form enn romanen, - dramaet virker sterkere engasjerende, fordi det avdekker en direkte kontakt - og konflikt - mellom mennesker. Og så kommer selve gleden ved teatret til ... Romanen derimot er utidmessig som estetisk kategori. Man stiller i dag bare underholdningskrav til den; dermed utgår den av åndslivet. - Faren for å bli bare underholdning rammer også teatret. Men teatret skal brukes! Det er her Brecht treffer midt i blinken, når han sier at teatret skal være en publikasjonsanstalt, et uunnværlig element i samfunnslivet, på linje med skole, presse, radio osv.

Apropos Berlin. Det utmerkede teaterlivet man finner både i Vest- og Øst-Berlin, har en indirekte relasjon til den særegne situasjonen i denne grensebyen. Det foregår både en artistisk og en idémessig kamp, som er fruktbar, og man må se hva begge parter har å by på, for å være informert. - Forresten, folk kan snakke fritt i Øst-Berlin, de kan gå over grensen som de lyster; de lever ikke i et tukthus, som mange innbiller seg her.

- De har vært antroposof?

- Jeg er forsåvidt antroposof fortsatt. Steiner har også sine meget ytterliggående sosiale synspunkter, han opererer med en tredeling mellom rettslivet, det økonomiske liv og det kulturelle liv. Hans grunntanke er at hvert menneske uvilkårlig er delaktig i alle tre samfunnssfærer; jeg for min del er da beskjedent med i kulturlivet. Statens mål er, etter Steiners lære, å beskytte den enkelte, først og fremst mot angrep fra myndighetenes side, forsvare hans frihet. Steiners lære er så å si marxismen formulert fra en annen side. For frihetsproblemene vil også komme til å stå fram som et sentralt problem i en sosialistisk stat, etter at den radikale omforming av samfunnet først har festnet seg. En sosialistisk stats mål er å opprettholde størst mulig menneskelig frihet, sier Jens Bjørneboe til slutt.